

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår saksbehandler/tlf.
Per M. Kommandantvold/22037459
Jan-Arne Eilertsen/93238512

Vår ref.
2018011386-1
Deres ref.

Oslo,
16.11.2018

1875000-

Innspill til stortingsmeldingen om internasjonal studentmobilitet

Forskingsrådet takker for muligheten til å gi innspill til denne stortingsmeldingen.

Forskingsrådet har få virkemidler som inkluderer aktiviteter på studentnivå lavere enn doktorgradsnivå. UH-sektoren har lang erfaring med ulike tiltak på feltet. Det er derfor utdanningsinstitusjonene og relaterte organisasjoner som har det beste kunnskapsgrunnlaget og som dermed er best egnet til å svare på de konkrete spørsmålene som er reist i høringsbrevet. Vi stiller oss selvfølgelig tilgjengelig for konsultasjon om det er ønskelig.

Forskingsrådet vil likevel kommentere noen av de temaene som er tatt opp. Vi slutter oss til at mobilitet er viktig for nye impulser, kunnskap og nettverk. Vi støtter da også utgående mobilitet gjennom våre virkemidler for karriereutvikling for yngre forskere, og gjennom vår deltakelse i EUs rammeprogram for forskning, Horisont 2020 og programmets Marie Skłodowska-Curie Actions. For sistnevnte har Forskningsrådet en egen stimuleringsordning som også doktorgradsstudenter innen ordningen kan nyte godt av (MSCA-TOPP-UT).

Gjennom programmet INTPART, som er et samarbeid mellom Forskningsrådet og DIKU, stimuleres fremragende miljøer til økt utdannings- og forskningssamarbeid med de prioriterte landene. Målet med programmet er blant annet å øke antallet felles-grader og styrke samarbeidet om mobilitet også på studentnivå. Tiltaket kan, gjennom kopling av forskning og utdanning, ha positivt effekt på forskerrekrutteringen.

Doktorgradsstudenter som er finansiert av Forskningsrådet kan motta "Utenlandsstipend" for perioder på mellom 3-12 måneder. Via våre programmer kan det lyses ut "Personlig mobilitetsstipend" for utenlandsopphold av 1-12 måneders varighet, dette gjelder også doktorgradsutdanning som ikke er finansiert over et forskningsrådsprosjekt.

Indikatorrapporten for 2018 viser ellers at det på 2000-tallet har vært en firedobling av antall utenlandske statsborgere i norsk høyere utdanning. I dag er det omtrent like mange nordmenn som studerer i utlandet, som det er utenlandske studenter i Norge (ca. 25 000, eller 9 prosent av studentmassen). Gradsstudenter er den største gruppen. Veksten i inngående mobilitet har vært sterkere for Norge enn for mange andre land. Balansen mellom utgående og inngående mobilitet er et spørsmål som bør tas opp i stortingsmeldingen.

I 2017 var det 581 personer med utenlandsk statsborgerskap som tok doktorgrad i Norge. Det er det høyeste antallet utlendinger som er målt, og bringer andelen utenlandske statsborgere opp fra 10 prosent på 90-tallet til nesten 40 prosent i 2017.

En viktig faktor i denne sammenheng er den norske ordningen med lønnet doktorgradsutdanning. Den skiller seg ut internasjonalt, siden kandidatene i andre land anses som studenter. Det er grunn til å se nærmere på positive og negative sider ved denne særnorske ordningen.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Kristin Danielsen
Direktør
Område for internasjonalisering

Jan-Arne Eilertsen
Spesialrådgiver
Område for internasjonalisering